

But perhaps it has a *Moorshoh*

ודילמא¹ מורשא אית לה -

Overview

The גמרא explained that according to רב הונא (who only requires a כ"ש) there is no concern of carrying from a כרמלית to a רה"י, since ² אין ספינה מהלכת בפחות מ'. The גמרא then asked, ודילמא [והא] מורשא אית לה, and רש"י how to read and explain this question.

פירש רבינו חננאל דילמא יש מורשא לקרקע שסמוך לספינה³ שהקרקע גבוה שם⁴ -

The ר"ח explained the גמרא's question; perhaps there is a mound on the ground (underneath the water) which is adjacent to the ship, meaning that the ground there is high, so there is no טפחים⁵ from the ground level to the top of the water -

ואם יוציא דרך שם יהיה למטה מעשרה במקום מילואו כיון שהקרקע גבוה שם -

And if he will take out the water in a vessel through that place, it will be less than ten טפחים above the seabed, since the ground rises there (and it is a כרמלית).

אבל רש"י דמפרש⁵ מורשא דספינה לא יתכן לשון ודילמא⁶ דגרסינן בכל הספרים -

However, רש"י who explains מורשא to mean the (high) prow of the ship, the language of 'ודילמא', which is in all the texts, is not appropriate -

וגרסינן והא מורשא אית לה:

So according to רש"י, the גירסא is 'but it has a מורשא' (not, 'perhaps there is a מורשא')

Summary

If מורשא means a mound, the גירסא is ודילמא, if it means a prow, the גירסא is והא.

Thinking it over

What are the relative advantages of פירש ר"ח and פירש רש"י?

¹ The גירסא in our גמרא texts is מורשא (instead of ודילמא). See in this תוס'.

² See previous תוס' ד"ה גמירי.

³ See the ר"ח who writes, מקום שממלא, וסביביו, מורשא, קיימא בההוא מורשא, וסביביו, מקום שממלא, מושם אין בו מקרקעית הים עד שפת המים י' טפחים. So perhaps מורשא should be translated as a crevice.

⁴ When the water is deep (or more) the top of the water is a מקום פטור, but if there is a מורשא, so the water is not deep, the top of the water is a כרמלית and he is carrying from the כרמלית to a רה"י (the ship).

⁵ See רש"י ד"ה והא, who explains that since the prow of the ship rises high above the water, therefore it can (sometimes) be in water which is not טפחים י', and if he draws the water by the מורשא, he will be מוציא from a כרמלית to a רה"י.

⁶ It is not appropriate to ask, 'but perhaps the ship has a מורשא', since generally ships have a מורשא. Therefore the question must read; 'but it has a מורשא'.